

کد کنترل

322

A

322A

آزمون ورودی دوره دکتری (نیمه متمرکز) - سال ۱۴۰۰

دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه

۹۹/۱۲/۱۵

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.»
امام خمینی (ره)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

رشته فقه شافعی - (کد ۲۱۳۴)

مدت پاسخ گویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۹۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی: - زبان عربی - فقه - اصول	۹۰	۱	۹۰

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون نمره منفی دارد.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول ذیل، به منزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود را
با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخنامه و دفترچه سؤالات، نوع و کد کنترل درج
شده بر روی دفترچه سؤالات و پائین پاسخنامه ام را تأیید می‌نمایم.

امضا:

■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو التعريب أو المفهوم (۱-۱۰)

۱- عین الصحیح:

- (۱) ﴿كُلَّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ﴾: هر چیزی نزد او به مقداری وجود دارد!
- (۲) ﴿تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَأَلْحَقْنِي بِالصَّالِحِينَ﴾: مرا با مسلمانان بمیران و به صالحان پیوند ده!
- (۳) ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾: قطعاً ما قرآنی عربی را نازل کردیم شاید شما تعقل کنید!
- (۴) ﴿وَلَا يَحْزَنكَ قَوْلُهُمْ، إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا﴾: و نباید کلامشان تو را اندوهگین کند زیرا تمامی عزت از آن خداست!

۲- « وَ تَدَقَّقَ فِي مَرَأَى الرِّعْيَةِ عُنُقَهُ لِيَمُوتَ مَوْتَ الْمَجْرِمِينَ مَذَلاً! »:

- (۱) گردن او را در برابر چشمان رعیت می‌زنی تا همانند مجرمان، خوار و ذلیل بمیرد!
- (۲) گردن او را در برابر دیدگان رعیت قطع می‌کنی، تا همانند خدمتکاران مجرم بمیرد!
- (۳) در دید رعیت گردن تو باریک است، برای اینکه افراد پست همانند مجرمها می‌میرند!
- (۴) با گردن دراز آئینه‌های مردم را خرد می‌کنی، تا مجرمان به هنگام مرگ با ذلت بمیرند!

۳- « تَوَكَّلْ أَنْ أُؤَيِّبَ لَهَا بَنَهَبٍ وَ لَمْ تَعْلَمْ بِأَنَّ السَّهْمَ صَابِئًا »:

- (۱) امیدوار است که همراه غنایم نزد او بازگردم و نمی‌داند که تیر در من کارگر افتاده است!
- (۲) آرزوی وی اینست که برای او با غارتی بیایم و حال اینکه نمی‌داند تیر او به هدف خورده است!
- (۳) به خود امیدواری می‌دهد که رجعت من همراه غنایم باشد ولی خبر ندارد که تیرها از کار افتاده است!
- (۴) بازگشت من با دستان پر برای او از جمله احلام وی است درحالی که خبر ندارد تیری مرا هدف قرار داده است!

۴- « خَلَفَ لَنَا عَرَبُ الْجَاهِلِيَّةِ تَرَاثًا كَبِيرًا مِنْ الْأَمْثَالِ وَ هِيَ عِبَارَاتٌ تُضْرِبُ فِي حَوَادِثٍ مُشَبَّهَةٍ لِلْحَوَادِثِ الْأَصْلِيَّةِ الَّتِي جَاءَتْ فِيهَا! »:

(۱) مؤلفان عصر جاهلی میراث کبیری از مثلها را برایمان بجا می‌گذارند، و ضرب‌المثلها عبارتهایی هستند که در مناسبتهای مشابه ذکر می‌شوند!

(۲) عرب جاهلی ضرب‌المثلهای بسیاری را بعنوان میراث ادبی بجا نهاد است، این مثلها در حوادث مشابه که حوادث اصلی را بخاطر می‌آورند ذکر می‌شوند!

(۳) نوشته‌های عربی دوره جاهلی میراث عظیمی از ضرب‌المثلها را از خویشتن بجا گذاشته‌اند، و این ضرب‌المثلها در حوادث شبیه به حوادث اصلی مربوط به همان مثل بکار می‌روند!

(۴) عربهای دوره جاهلی میراثی بزرگ از مثلها را برای ما باقی گذاشته‌اند، و این مثلها عبارتهایی هستند که در مورد حوادثی مشابه حوادث اصلی که درباره آنها سخن رفته بکار برده شده‌اند!

۵- « وَ الشَّيْبُ يَنْهَضُ بِالشَّبَابِ كَأَنَّهُ لَيْلٌ يَصْبِحُ بِجَانِبِهِ نَهَارًا! ». الْأَقْرَبُ مِنْ مَعْنَى الْبَيْتِ:

(۱) مرا برف باریده بر پر زاغ نشاید چو بلبل تماشای باغ!

(۲) شادی مکن از زادن و شیون مکن بر مرگ زین گونه بسی آمد و زین گونه بسی رفت!

(۳) فلا جزع إن فرّق الدهر بیننا و کلّ فتی یومًا به الدهر فاجع!

(۴) ینال الفتی فی عیشه و هو جاهل و یکدی الفتی فی دهره و هو عالم!

۶- عَيْنَ الصَّحِيحِ:

(۱) إِلَيَّ أَيُّهَا الْمُحَنِّكُ يَعُودُ الْأَمْرُ كُلُّهُ! به من که صاحب تجربه‌ام همه موضوع مربوط می‌شود!

(۲) الْقِرَاءَةُ فَتَبَاحُثُ مِنَ آيَاتِ النَّجَاحِ! خواندن همزمان با مباحثه از ابزارهای موفقیت است!

(۳) أَتُسَاعِدُنِي فِي النَّائِبَاتِ وَ أَظْلَمَكَ؟ كَلَّا! آیا در سختیها به من کمک می‌کنی تا به تو ستم کنم؟ هرگز!

(۴) صَبْرُكَ وَ تَصَلُّ إِلَى أَهْدَافِكَ السَّامِيَةِ مِنْ أَسْبَابِ فَرْحِي! پایداریت تا زمانی که به هدفهایت برسی، از علل خوشحالی من است!

۷- « الْعَوَانُ لَا تَعْلَمُ الْخِمْرَةَ! ». يَدُلُّ الْمَثَلُ عَلَى أَنَّ .....

(۱) الشَّيْخُ لَا يَتَعْلَمُ مِنَ النَّأْشِ!

(۲) الْمَرْأَةُ الْمُسْنَةُ لَا تَحْتَاجُ إِلَى لِبْسِ السَّتْرِ!

(۳) الْإِنْسَانُ الْمُحَنِّكُ لَا يَحْتَاجُ أَنْ يَتَعْلَمَ الْمَبَادِي!

(۴) الْإِنْسَانُ الْخَبِيرُ لَا يَحْتَاجُ إِلَى مَنْ يَعْلَمُهُ الشَّيْءَ الَّذِي يَتَّقَنَهُ!

۸- «در سال ۸ هجری نقض عهد قریشیان سبب شد لشکر اسلام بطرف مکه حرکت کند و بدون درگیری وارد این شهر شود و مردمانش با پیامبر (ص) بیعت کنند!»:

۱) في السنة الثامنة من الهجرة نقضت قريش لمعاهدتها و سبب هذا الأمر تحرك جيش الإسلام باتجاه مكة و دخل هذه المدينة بدون حرب و بايع الأهالي النبي (ص)!

۲) في السنة الثامنة من الهجرة أدى نقض قريش لمعاهدتها إلى أن يتحرك جيش المسلمين باتجاه مكة و يدخل هذه المدينة دون معركة و يبايع أهاليها النبي (ص)!

۳) عندما نكث أهالي قريش عهدهم في السنة الثامنة الهجرية تحرك جيش المسلمين نحو مكة و دخل البلد دون معركة و أخذ الأهالي يبايعون النبي (ص)!

۴) عندما نكثت قريش عهدها سبب الأمر أن يتحرك جيش الإسلام نحو مكة و أن يدخل هذا البلد بلحرب و الأهالي بايعوا النبي (ص)!

۹- «در دو قرن دهم و یازدهم بار دیگر توجه و علاقه به شناخت اسلام و تفکرات اسلامی در اروپا زنده شد!»:

۱) في قرني العاشر و الحادي عشر تجددت الحياة للمرة الثانية للاهتمام بمعرفة الأفكار الإسلامية في أوروبا!

۲) أخذت الحياة تدبّ في أوروبا لثاني مرّة منذ القرنين العاشر و الحادي عشر لمعرفة الإسلام و الأفكار الإسلامية!

۳) في القرنين العاشر و الحادي عشر دبّت الحياة مرّة أخرى في الاهتمام بمعرفة الإسلام و الأفكار الإسلامية في أوروبا!

۴) أخذت الحياة تتجدّد منذ قرني العاشر و الحادي عشر في أوروبا مرّة أخرى للاهتمام بمعرفة الإسلام و الأفكار الإسلامية!

۱۰- «موفقیت طرح توسعه روستایی و حمایت از معلولین و آموزش بهداشت، همگی بستگی به وجدان کاری هر فردی دارد!»:

۱) نجاح منشور التنمية الريفية و دعم المعاقين و التنقيف الصحي كلّها يرتبط بالضمير المهني لكلّ إنسان!

۲) إنّ النّجاح لمنشور التوسعة الريفية و حماية المعاقين و تعليم الصّحة كلّها ترتبط بضمير المهني للأفراد!

۳) توفيق مشروع تنمية الريف و حماية المعوقين في العمل و التعليم الصّحي يرتبط جميعاً بضمير كلّ الأفراد!

۴) إنّ التوفيق في مشروع التوسعة للأرياف و حماية المعوقين عن العمل و تنقيف الصّحة ترتبط جميعها بضمير الأفراد!

■ ■ عین المناسب للجواب عن التشكيل (١١-١٣)

١١- عین الخطأ:

- (١) قال نَوْفٌ: و عَقَدَ لِلْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي عَشْرَةِ آلَافٍ، و لَقِيسَ بْنِ سَعْدٍ رَحِمَهُ اللَّهُ فِي عَشْرَةِ آلَافٍ،
- (٢) و لأبي أَيُّوبَ الْأَنْصَارِيِّ فِي عَشْرَةِ آلَافٍ، و لِغَيْرِهِمْ عَلَى أَعْدَادٍ أُخَرٍ،
- (٣) و هُوَ يُرِيدُ الرَّجْعَةَ إِلَى صِفِّينَ، فَمَا دَارَتِ الْجُمُعَةُ حَتَّى ضَرَبَهُ الْمَلْعُونُ ابْنُ مُلْجَمٍ لَعْنَهُ اللَّهُ،
- (٤) فَتَرَا جَعَتِ الْعَسَاكِرُ فَكُنَّا كَأَغْنَامٍ فَقَدْتُ رَاعِيَهَا تَخْتَفُفُهَا الذَّنَابُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ!

١٢- عین الخطأ:

- (١) فِي دَاخِلِ هَذِهِ الْمَدِينَةِ كَنِيسَةٌ عَظِيمَةٌ بُنِيَتْ عَلَى إِسْمِ بُطْرُسَ و بُولُسَ الْحَوَارِيِّينَ،
- (٢) و هُمَا فِي قَبْرَيْنِ. و طُولُ هَذِهِ الْكَنِيسَةِ ثَلَاثُمِائَةِ ذِرَاعٍ و عَرْضُهَا مِائَتَا ذِرَاعٍ،
- (٣) و ارْتِفَاعُ سَمَكِهَا مِائَةٌ و خَمْسَةُ عَشَرَ ذِرَاعًا، و أَرْكَانُهَا مِنْ نَحَاسٍ مُفَرَّغٍ،
- (٤) و سَمَكُهَا كَذَلِكَ مُغَطَّى بِالنَّحَاسِ الْأَصْفَرِ، و أَسْوَاقُ الْمَدِينَةِ مَفْرُوشَةٌ بِالرُّخَامِ الْأَبْيَضِ و الْأَزْرَقِ!

١٣- عین الخطأ:

- (١) إِنَّ أَصْحَابَ الْمَصَالِحِ و الْمَارِبِ و الْمُتَطَلِّعِينَ إِلَى السُّلْطَةِ لَا يَجِدُونَ أَيَّ سَبِيلٍ،
- (٢) إِلَى الْوُصُولِ إِلَى هَذِهِ التَّطَلُّعَاتِ إِلَّا عَبْرَ اسْتِلابِ الْوَاقِعِ،
- (٣) بَعْضِ خُصُوصِيَّاتِهِ و التَّقْصُّصُ بِرَدَاءِ الشَّرْعِيَّةِ، و هَذَا لَا يَكُونُ إِلَّا،
- (٤) مِنْ خِلَالِ اسْتِيعَادِ الشَّرْعِيَّةِ و اتِّبَاعِ سِيَاسَةِ التَّفَرُّقَةِ بَيْنَ صُفُوفِ أُنْبَاءِ الْأُمَّةِ الْوَاحِدَةِ!

■ ■ عین المناسب للجواب عن الإعراب و التحليل الصرفي (١٤-١٨)

١٤- ﴿ قُلْنَا يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَ زَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَ كُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا ۖ ۞ ۚ عین الخطأ:

- (١) آدَمُ: اسم تفضيل و ممنوع من الصرف؛ زوج: معطوف و مرفوع بالتبعية للمعطوف عليه ضمير أنت « البارز »
- (٢) اسْكُنْ: فعل و فاعله الضمير المستتر فيه وجوبًا تقديره « أنت »؛ و « أنت » البارز مؤكد لفظي و مرفوع محلاً بالتبعية
- (٣) كَلَا: فعل أمر و مهموز الفاء و مبني على حذف نون الإعراب؛ رَغَدًا: صفة لمصدر محذوف تقديره « أَكَلًا رَغَدًا » أو مصدر في موضع الحال تقديره « مستطيبين متهتئين »
- (٤) حَيْثُ: ظرف أو مفعول فيه للمكان و متعلقه فعل « كَلَا »، أو بدل من الجنة و منصوب محلاً بالتبعية؛ شِئْتُمَا: جملة فعلية و مضاف إليه و مجرور محلاً

- ۱۵- « و لا تُضَيِّعَنَّ حَقَّ أَخِيكَ اِتِّكَالًا عَلَى مَا بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ، فَإِنَّهُ لَيْسَ لَكَ بِأَخٍ مِنْ أَضَعْتَ حَقَّهُ! ». عَيِّنِ الْخَطَأَ:
- (۱) تَضَيِّعَنَّ: فعل مضارع من باب تفعيل و معتلّ العين، مبنيّ على الفتح لوجود نون التوكيد، و فاعله الضمير المستتر فيه وجوباً
- (۲) أَخ: من الأسماء الخمسة و مجرور بالكسرة بحرف الباء، بأخ: جار و مجرور و شبه الجملة خبر مقدّم لفعل « ليس » و منصوب محلاً
- (۳) أَضَعْتَ: فعل ماضٍ من باب إفعال و معتلّ و أجوف، فاعله الضمير البارز، و الجملة فعلية و صلة للموصول « من » و عائدها ضمير الهاء في « حَقَّهُ »
- (۴) بَيْن (بَيْنَكَ): ظرف غير متصرف أو مفعول فيه للمكان و منصوب و متعلّقه محذوف، و شبه الجملة صلة للموصول « ما » و عائدها الضمير المستتر في المتعلّق المحذوف
- ۱۶- « رَبِّهِ فَتِيَّةٌ دَعَوْتُ إِلَى مَا يورث المجدَ دائبًا، فأجابوا! ». عَيِّنِ الْخَطَأَ:
- (۱) رَبِّ: حرف جرّ شبيه بالزائد، رَبِّهِ: جار و مجرور و متعلّقهما محذوف؛ فتية: تمييز و منصوب
- (۲) دَعَوْتُ: فعل ماضٍ للمتكلم وحده، فاعله الضمير البارز، و الجملة فعلية و خبر للمبتدأ ضمير الهاء في « رَبِّهِ »
- (۳) يورث: مضارع من باب إفعال، معتلّ و مثال، فاعله الضمير المستتر فيه جوازاً، و الجملة فعلية و صلة للموصول « ما »
- (۴) أَجَابُوا: ماضٍ من باب إفعال، معتلّ و أجوف و له الإعلال بالقلب، مبني على الضمّ، فاعله ضمير الواو البارز، و الجملة فعلية
- ۱۷- « و ما كلّ من يُبْدي البشاشة كائنًا أَخَاكَ إِذَا لَمْ تُلْفِهِ لَكَ مِنْجَدًا! ». عَيِّنِ الْخَطَأَ:
- (۱) تُلْف: فعل مضارع من باب إفعال، و من أفعال القلوب لليقين، فاعله الضمير المستتر فيه وجوباً، و ضمير الهاء مفعول به أول، و « مِنْجَدًا » مفعول به ثانٍ
- (۲) كائنًا: مشتق و اسم فاعل (مصدره: كون) و من النواسخ، اسمه الضمير المستتر فيه تقديره « هو » و خبره « أَخَا » و منصوب بالألف
- (۳) ما: حرف شبيه « ليس » و من النواسخ، اسمه « كلّ » و خبره « كائنًا » و « أَخَا » خبر « كائنًا » و منصوب بالألف
- (۴) يُبْدي: فعل مضارع من باب إفعال، فاعله الضمير المستتر، و « البشاشة » مفعول به أول و « كائنًا » مفعول به ثانٍ له

- ١٨- « أَخْلَاتِي وَأَحْبَائِي ذَرُوا مِنْ حُبِّهِ مَا بِي مَرِيضُ الْعَشَقِ لَا يَبْرَى وَلَا يَشْكُو إِلَى الرَّاقِي ». عَيْنُ الْخَطَا:
- (١) أَخْلَاءٌ: جمع تكسير (مفردة: خليل، مذكر)، معرب و ممدود و ممنوع من الصرف، منادى مضاف و منصوب بفتحة مقدّرة
- (٢) ما: موصول عامّ، مفعول به و في محلّ نصب. بي: جار و مجرور و مع متعلّقهما المحذوف، شبه جملة و صلة للموصول « ما »
- (٣) ذروا: فعل أمر للمخاطبين، مجرد ثلاثي، معتل و أجوف (له إعلال القلب)، فاعله ضمير الواو البارز، و الجملة فعلية و جواب للنداء
- (٤) يَبْرَى: مضارع، مجرد ثلاثي، و أصله مهموز اللام، فاعله الضمير المستتر فيه جوازاً تقديره « هو » و الجملة فعلية و خبر للمبتدأ « مريض »

■ ■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (١٩-٣٠)

- ١٩- عَيْنُ الْخَطَا عَنْ دُخُولِ نُونِ التَّوَكُّيدِ عَلَى الْأَفْعَالِ:
- (١) يَا رَجَالُ؛ هَلْ تَتَهَوَّنُ عَنْ خَلْقٍ وَ تَأْتُنْ بِمِثْلِهِ!
- (٢) فَيَنْ بَعْدَكَ حَيْثُمَا عَاهَدْتَ امْرَأًا!
- (٣) أَلَا لَيْتَ الْغَافِلَاتِ يَخْرُجْنَ عَنْ طَرِيقِ الْغِي!
- (٤) وَ اللَّهُ لَسَوْفَ أُخْدِمَنَّكَ بِرَغْبَةٍ!
- ٢٠- عَيْنُ مَا يَدُلُّ عَلَى دَفْعَاتٍ وَقُوعِ الْفَعْلِ:
- (١) جِبِنِ الْمَرْءِ جِبْنَةً!
- (٢) لَعِبِ الْوَلَدِ لَعِبَةً!
- (٣) جَهْلُ الْقَارِيءِ جَهْلَةٌ!
- (٤) حَسَنُ الصَّدِيقِ حَسَنَةٌ!
- ٢١- عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ مِنْ مَلْحَقَاتِ الْجَمْعِ السَّالِمِ لِلْمَذْكَرِ:
- (١) ﴿ وَ مَا أَذْرَاكَ مَا عَلَيَّوْنَ ﴾
- (٢) ﴿ عَنْ الْيَمِينِ وَ عَنْ الشَّمَالِ عَزِيزِينَ ﴾
- (٣) ﴿ وَ مَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالَمُونَ ﴾
- (٤) ﴿ الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ ﴾
- ٢٢- عَيْنُ عَائِدِ الصَّلَاةِ ضَمِيرًا بَارِزًا:
- (١) هِيَ الدُّنْيَا، مِنْ رَفَعَتِهِ ارْتَفَع!
- (٢) الْعَاقِلُ هُوَ الَّذِي يَتَعَطَّى بِأَمْثُولَاتِ الدَّهْرِ!
- (٣) أَيْنَ جَارِي الَّذِي كَانَ رَفِيقَ أَيَّامِي!
- (٤) إِقْرَأِ الْبَيْتَيْنِ اللَّذَيْنِ قَدْ جَاءَا فِي هَذِهِ الصَّفْحَةِ!
- ٢٣- عَيْنُ الصَّحِيحِ (فِي عَمَلِ اسْمِ الْفَاعِلِ):
- (١) النَّاسُونَ الْعَيُوبَ فَائِزُونَ!
- (٢) يَا مُمَدًّا يَدِي؛ لَا تَتْرَكْهَا!
- (٣) الْغَيُومُ السَّوْدَاءُ مَمْطَرَةٌ الْأَمْطَارِ!
- (٤) قَائِلٌ أَنْتَ كَلِمَاتٍ لَسْتَ عَامِلًا بِهَا!

۲۴- عین «ان» حرفاً عاملاً:

- (۱) انما يشغل عن الآمال الدنيوية من يرى الجنة و النار أمامه!
- (۲) ان يكاد ليُبعد عن نفسه التخاذل لما تأمل في عواقبه!
- (۳) ان التقوى كمركب ذلول، يوصل أهله إلى الجنة!
- (۴) ان الدنيا إلا دار فناء و الآخرة دار بقاء!

۲۵- عین الصحيح (عن التوكيد):

- (۱) غيّرت مكان المقاعد كلّ في صالة الاستقبال!
- (۲) ذهب الحاجّ أجمع كلّهم لزيارة بيت الله الحرام!
- (۳) علّقت هاتين اللّوحتين كليهما على جدار غرفتنا!
- (۴) إنّ معلّمتنا نفسها قد زرعت بذور الأمل في قلوبنا!

۲۶- عین الخطأ:

- (۱) يومُ الجمعة صمت!
- (۲) يومُ الجمعة صمت فيه!
- (۳) يومُ الجمعة صمته!
- (۴) يومَ الجمعة صمت!

۲۷- عین العبارة التي تختلف عن بقية العبارات (في العامل و المعمول):

- (۱) سأل و أجبته المعلم!
- (۲) حيّوني و حيّيتُ الأصدقاء!
- (۳) أحبّني و أكرماني أبواهما!
- (۴) أعطيتُ و بخلوا إخواننا!

۲۸- عین الجواب الذي يكون « عسى » فيه من أفعال المقاربة فقط:

- (۱) عسى أن ينجح الطالبُ في الامتحان!
- (۲) ﴿ عسى أن يبعثك ربك مقاماً محموداً ﴾
- (۳) عسى أن ينجحوا الطالبُ في الامتحان!
- (۴) ﴿ عسى أن تَكْرهوا شيئاً و هو خيرٌ لكم ﴾

۲۹- عین ما يجوز فيه تقديم الحال:

- (۱) زميلي ناجحٌ ساعتاً!
- (۲) هو صديقي مجتهداً!
- (۳) ما أحسن الطالبُ ساعتاً!
- (۴) لا تعثوا في الأرض مفسدين!

۳۰- عین ما يجب نصب المستثنى:

- (۱) ما لي إلا آل أحمد شيعة!
- (۲) ﴿ و من يغفر الذنوب إلا الله ﴾
- (۳) تغيّرت أخلاق الناس إلا صديقك!
- (۴) ﴿ و لا يلتفت منكم أحد إلا امرأتك ﴾

۳۱- با توجه به مکروه بودن استفاده از «آب شمس»، کدام یک درست است؟

- (۱) استفاده از آب شمس داخل برکه‌ها بخلاف، مکروه نیست.
- (۲) نهی از استعمال آب شمس به اتفاق، یک نهی ارشادی است نه مولوی.
- (۳) بنا به اصح وجوه، آب شمس پس از سرد کردن هم قابل استفاده نیست.
- (۴) آب زمانی شمس می‌شود که به قصد شمس شدن در معرض نور خورشید قرار گیرد.

- ۳۲- حکم روزه «يوم الشك» کدام است؟
- (۱) چنانچه بعداً معلوم شود رمضان بوده صحیح است و گرنه حرام است.
  - (۲) چنانچه به نیت رمضان باشد صحیح است و گرنه باطل است.
  - (۳) حرام است ولی صحیح است چون حرمت آن قطعی نیست.
  - (۴) حرام است و صحیح نیست چون عبادتی منهی عنه است.
- ۳۳- به سبب زمینی برداشت شده از زمین زراعی یک صبی ممیز که پنج وسق است، زکاتی تعلق نمی گیرد. دلیل این امر کدام است؟
- (۱) چون به حد نصاب نرسیده است.
  - (۲) زیرا به سبب زمینی زکات تعلق نمی گیرد.
  - (۳) زکات بر او واجب نشده چون هنوز به سن بلوغ نرسیده است.
  - (۴) گردش سال مالی نداشته است. زیرا در زکات، مرور حول، شرط وجوب زکات است.
- ۳۴- در چه صورتی پرداخت زکات به افرادی که نفقه آنان برعهده مزکی می باشد، درست است؟
- (۱) پرداخت زکات به آنان مطلقاً صحیح نیست.
  - (۲) در صورتی که گیرندگان زکات، به عنوان فقیر یا مسکین دریافت کنند.
  - (۳) در صورتی که گیرندگان زکات، به عنوان غارمین و عاملین دریافت کنند.
  - (۴) در صورتی که گیرندگان زکات فقیر و مسکین بوده و عاجز از کسب و کار باشند.
- ۳۵- «احرام از میقات» و «حلق یا تقصیر» به ترتیب چه اجزائی از مناسک حج هستند؟
- (۱) رکن - رکن (۲) واجب - رکن (۳) رکن - واجب (۴) واجب - واجب
- ۳۶- فردی وقوف در عرفات را از دست می دهد. در این صورت حکم حج او چگونه است؟
- (۱) حج او فوت شده و با رمی و مبيت، تحلیل می جوید.
  - (۲) حج او صحیح است اما در عوض باید فدیة بپردازد.
  - (۳) حج او فوت شده و با طواف و سعی و حلق، از احرام خارج می شود.
  - (۴) باید تا سال آینده در احرام بماند زیرا تحلیل بدون وقوف در عرفات، جایز نیست.
- ۳۷- ثمن مبيع قبل از قبض و پس از سپری شدن مدت زمان خيار و عدم فسخ بيع، چگونه دینی است؟
- (۱) لازم و غیرمستقر (۲) آيل الى اللزوم (۳) لازم و آجل (۴) مستقر و غیر لازم
- ۳۸- مطابق رأی راجح شافعیه، رضای کدام یک در حواله، شرط نیست؟
- (۱) محیل زیرا هدف حواله، براءة ذمه اوست و بدون رضای او هم این هدف حاصل می شود.
  - (۲) محال چون هدف، دستیابی او به دین است خواه از جانب محیل باشد و خواه محال علیه.
  - (۳) محال علیه زیرا ذی حق، محیل است و مختار است که خود آن را استیفا کند یا به واسطه غیر.
  - (۴) محال زیرا مقصود، رسیدن او به حق خویش است و حواله بدون رضای او هم به این نتیجه منجر می شود.
- ۳۹- چنانچه عین مستعاره در دست مستعیر تلف شود، حکم ضمان مستعیر چگونه است؟
- (۱) ضامن يوم العقد است چون سبب ضمان، عقد است.
  - (۲) اگر تلف بدون تعدی و تفریط باشد ضمانی بر او نیست.
  - (۳) ضامن يوم القبض است زیرا با قبض در ضمان مستعیر قرار گرفته است.
  - (۴) ضامن يوم التلف است چون اصل، رد عین است و با تلف، رد عین، متعذر شده است.

- ۴۰- در عقد شرکت، تصرف هر یک از شرکا همانند وکیل است. در این صورت اگر یکی از دو شریک دیگری را عزل کند، کدام گزاره درست است؟
- (۱) فرد معزول، عزل می شود ولی عازل، به حال خود باقی می ماند.
  - (۲) هر دو عزل می شوند و برای عازل هم اهلیت تصرف باقی نمی ماند.
  - (۳) شریک، عزل نمی شود زیرا هیچ کدام مستقلاً نمی توانند دیگری را عزل کنند.
  - (۴) فقط زمانی شریک عزل می شود که دلیل معقولی برای عزل او وجود داشته باشد.
- ۴۱- هرگاه موقوف علیه وفات کند و واقف کسی دیگری را برای استفاده از منافع موقوف، تعیین نکرده باشد، حکم موقوفه چیست؟
- (۱) به بیت المال برمی گردد.
  - (۲) در امور عام المنفعه استفاده می شود.
  - (۳) در اختیار خویشاوندان نزدیک واقف قرار می گیرد.
  - (۴) در اختیار خویشاوندان نزدیک موقوف علیه قرار می گیرد.
- ۴۲- کدام گزینه درباره تصرفات مُفلس درست است؟
- (۱) تصرفات معوض، صحیح و تصرفات بلاعوض، موقوف به تنفیذ غرامت است.
  - (۲) تصرفات در ذمه، صحیح و در اعیان اموالش باطل است.
  - (۳) تصرفات مُفلس مطلقاً موقوف به اجازه غرامت است.
  - (۴) تصرفات مُفلس مطلقاً باطل است.
- ۴۳- بعد از انعقاد عقد رهن و درحالی که مرهون در دست مرتهن است رهن ادعا می کند که مرهون را به اقباض مرتهن درنیاورده و او آن را غصب کرده، اما مرتهن می گوید که با اذن رهن قبض کرده؛ در این صورت کدام یک تصدیق می شود، چرا؟
- (۱) مرتهن - زیرا او در دادن دین، متبرع است و نباید متضرر شود.
  - (۲) رهن - به دلیل قاعده «الاصل اضافة الحادث الی اقرب اوقاته».
  - (۳) مرتهن - چون اصل، عدم غصب و عدم ترتب ضمان است.
  - (۴) رهن - چون اصل، عدم اذن و عدم لزوم رهن است.
- ۴۴- چنانچه مضمون عنه ادعای ضامن را در پرداخت دین تأیید ولی مضمون له تکذیب کند، در این صورت آیا ضامن، حق رجوع به مضمون عنه را دارد؟
- (۱) بلی، چون مضمون له در مظان اتهام است و منفعتی به سوی خود جلب می کند.
  - (۲) بلی، چون مضمون عنه خود به پرداخت دین اقرار کرده و به دلیل «المرء مأخوذ باقراره».
  - (۳) خیر، چون پرداخت دین سودی به مضمون عنه نرسانده و حق مطالبه مضمون له کماکان باقی است.
  - (۴) خیر، چون ضامن فقط زمانی حق رجوع دارد که در حضور مضمون عنه، دین را پرداخت کرده باشد.
- ۴۵- مدیون به دائن می گوید: آیا دین تو را پس ندادم؟ و دائن می گوید: چرا. سپس داین ادعا می کند که مدیون فقط بخشی را بازگردانده است. در این صورت کدام یک تصدیق می شود، چرا؟
- (۱) دائن. چون اصل، عدم پرداخت است.
  - (۲) مدیون. زیرا انکار بعد از اقرار، مسموع نیست.
  - (۳) دائن. چون در دین، اصل بر راستگویی داین است.
  - (۴) مدیون. زیرا دائن دعاوی متناقض دارد پس ادعایش مردود است.

- ۴۶- در مسئله «مات عن زوجة و بنت و أم و أخت شقيقة و بنت ابن»، کمترین سهم مربوط به کدام مورد است؟
 (۱) ام (۲) زوجة (۳) بنت ابن (۴) أخت شقيقة
- ۴۷- در مسئله زیر کدام یک حجب بالاشخاص می شود؟
 «ماتت عن زوج و أم و أب و جدّ لأم و أخ شقيق و بنت أخ و بنت بنت»
 (۱) جدّ لأم (۲) أخ شقيق (۳) بنت بنت (۴) بنت أخ
- ۴۸- مردی سهم خویش از مال مشاعی را مهر زوجه اش قرار می دهد. کدام گزاره درباره استفاده شریک از حق شفعه درست است؟
 (۱) می تواند در مقابل مهرالمثل، آن را تملک کند.
 (۲) حق شفعه منتفی است، چون بیعی صورت نگرفته است.
 (۳) در مقابل قیمت کارشناسی، سهم شریک سابق را تملک می کند.
 (۴) شریک، حق شفعه ندارد چون عقدی معاوضی در کار نبوده است.
- ۴۹- از حیث ترتب احکام فقهی در تزویج، کدام یک در حکم بکر است؟
 (۱) موطوءة مجنونة باشد. (۲) وطء از روی شبهه بوده باشد.
 (۳) وطء در حالت اکراه صورت گرفته باشد. (۴) زن در اصل خلقت، بدون بکارت باشد.
- ۵۰- مردی با زنی ازدواج می کند و قبل از تعیین مهر یا همبستری او را طلاق می دهد، در این صورت کدام مورد درست است؟
 (۱) باید به او متعه بدهد. (۲) چیزی به زن داده نمی شود.
 (۳) نصف مهرالمثل به او تعلق می گیرد. (۴) اصولاً عقد نکاح منعقد نشده است.
- ۵۱- چنانچه زوج به فردی اجنبی بگوید: «إن شئت فزوجتی طالق» در این صورت، کدام گزاره درست است؟
 (۱) مشیت اجنبی نقشی در وقوع طلاق ندارد چون نه وکالت دارد و نه ولایت.
 (۲) اجنبی باید بلافاصله اراده کند، چون زوج تملیک کرده و اقتضای فوریت دارد.
 (۳) چنانچه زوج قصد توکیل داشته باشد، با مشیت اجنبی طلاق واقع می شود وگرنه خیر.
 (۴) مشیت فوری اجنبی برای وقوع طلاق، شرط نیست و هرگاه مشیت کند طلاق واقع می شود.
- ۵۲- مردی با زنی بر عینی مشخص خلع می کند. سپس مشخص می شود که زوجه، مالک عین نبوده است. در این صورت کدام مورد، درست است؟
 (۱) زوج حق مطالبه مهرالمثل را دارد.
 (۲) مرد حق رجوع به مثل و یا قیمت عین را دارد.
 (۳) طلاق رجعی واقع شده و زوج، حق رجوع به همسرش را دارد.
 (۴) زوجه مکلف است با قیمت کارشناسی، عین را خریده و به ملکیت زوج درآورد.
- ۵۳- زوجه مطلقه در ایام عده ای که حق مسکن دارد مطالبه حق خویش را نمی کند، اما پس از پایان عده، حقش را مطالبه می کند. در این صورت کدام مورد، درست است؟
 (۱) حق مسکن ساقط است.
 (۲) حق مسکن قابل مطالبه است همانند نفقه.
 (۳) قاضی مخیر است میان اثبات یا اسقاط حق مسکن برای زوجه.
 (۴) حق مسکن همانند نفقه، پس از گذشت زمان، قابل مطالبه نیست.

- ۵۴- تفاوت دیه «قتل عمد» و «شبه عمد» در چیست؟
 (۱) فقط در نوع شتران است.
 (۲) در تأجیل دیه و متحمل آن است.
 (۳) در مثلثه بودن شتران و تأجیل است.
 (۴) هیچ تفاوتی با هم ندارند.
- ۵۵- در صورت مشارکت کفار در جهاد، حق آنان از غنیمت چیست؟
 (۱) در صورتی که به اذن امام شرکت کرده باشند، به آنان سهم مجاهدین داده می شود.
 (۲) در صورتی که به اذن امام شرکت کرده باشند، به آنان رخص داده می شود.
 (۳) حق آنان به طور مطلق سهم مجاهدین است.
 (۴) حق آنان به طور مطلق رخص است.
- ۵۶- کدام مورد، موجب احصان در مرد نیست؟
 (۱) وطء در حالت احرام با منکوحه
 (۲) وطء در حالت حیض با منکوحه
 (۳) وطء در حالت عده شبهه
 (۴) وطء با ملک یمین
- ۵۷- در کدام مورد، حد سرقت اجرا می شود؟
 (۱) دائن، سابقه سرقت داشته اما این بار به قصد استیفای حق، مال را بدزدد.
 (۲) دائن به قصد استیفای حقش از مدیون غیرمماطل و غیرجاحد، دزدی کند.
 (۳) دائن از غیرجنس حق خویش از مال مدیون، سرقت کند.
 (۴) دائن بیش از میزان حق خویش از مال مدیون بدزدد.
- ۵۸- کدام گزینه درباره قتل محارب توسط افراد عادی درست است؟
 (۱) اگر محاربه با اقرار ثابت شده باشد موجب قصاص است.
 (۲) اگر محاربه با بیینه ثابت شده باشد موجب قصاص است.
 (۳) موجب قصاص نیست مطلقاً.
 (۴) موجب قصاص است مطلقاً.
- ۵۹- فردی قسم می خورد که کل اموالش را صدقه کند. در این صورت کدام گزینه درست است؟
 (۱) فقط کفاره یمین پرداخت می کند.
 (۲) جز پای بندی به سوگندش چاره ای ندارد.
 (۳) بین کفاره یمین و وفای به سوگندش مخیر است.
 (۴) چون صدقه کل اموال، سبب افلاس می شود، یمین او منعقد نمی شود.
- ۶۰- شهادت زنان به تنهایی در کدام مورد پذیرفته نمی شود؟
 (۱) نسب (۲) رضاع (۳) ولادت (۴) استهلال ولد
- ۶۱- کدام عبارت درباره «علم» دقیق تر است؟
 (۱) علم، متفاوت نمی شود مگر با کثرت متعلقات آن.
 (۲) بعضی از افراد و مصادیق علم، اقوی از مابقی است.
 (۳) علم ضروری، اقوی از علم نظری است به دلیل بدیهی بودن آن.
 (۴) افراد علم از هیچ جهتی با هم تفاوت ندارند چون علم، اعتقاد جازم است.
- ۶۲- نماز زن در ایام حیض پذیرفته نیست چون حیض، ..... است.
 (۱) مانع حکم (۲) مانع سبب
 (۳) سبب بطلان (۴) شرط عدم صحت

- ۶۳- از نظر اصولیان اشعری کدام گزینه در خصوص شکر منعّم درست است؟
 (۱) شرعاً واجب است.
 (۲) عقلاً واجب است.
 (۳) شرعاً و عقلاً واجب است.
 (۴) شرعاً واجب و عقلاً مستحب است.
- ۶۴- کدام گزاره درباره «مکلف‌به» صحیح است؟
 (۱) در امر، همیشه فعل است و در نهی، گاهی فعل است.
 (۲) در امر، فعل است و در نهی، فعل نیست.
 (۳) در امر و نهی ممکن است فعل باشد.
 (۴) در امر و نهی، فعل است.
- ۶۵- چنانچه شخصی به انجام یک امر از میان چند امر مأمور شود، در صورت ترک همه آن‌ها، سزای او کدام است؟
 (۱) مبنای عقاب، حد اوسط خواهد بود.
 (۲) در قبال کمترین آن‌ها مورد عقاب قرار می‌گیرد.
 (۳) عقاب وی به خاطر ترک همه آن‌ها خواهد بود.
 (۴) در قبال شدیدترین آن‌ها بازخواست می‌شود.
- ۶۶- از نظر اصولیان معتزله در مواردی که عقل قادر به تشخیص مصلحت یا مفسده یک فعل نباشد، حکم آن فعل کدام است؟
 (۱) اجماعاً قائل به وقف هستند.
 (۲) اجماعاً قائل به جواز هستند.
 (۳) اجماعاً قائل به حرمت هستند.
 (۴) بعضی قائل به حرمت، بعضی قائل به جواز و بعضی قائل به وقف هستند.
- ۶۷- کدام یک درباره «فرض کفایی» و «سنت کفایی» درست است؟
 (۱) هیچ فرض کفایی با شروع، فرض عین نمی‌شود.
 (۲) هیچ سنت کفایی با شروع، سنت عینی نمی‌شود.
 (۳) بعضی از فروض کفایی با شروع، فرض عین می‌شوند.
 (۴) بعضی از سنن کفایی با شروع، سنت عینی می‌شوند.
- ۶۸- اگر خطاب، مقتضی کفّ غیر جازم غیر مقصود باشد، مدلول شرعی چنین خطابی چیست؟
 (۱) خلاف اولی
 (۲) کراهت تنزیهی
 (۳) کراهت تحریمی
 (۴) حظر یا حرام لغیره
- ۶۹- کدام یک درباره «قرائت شاذ» نادرست است؟
 (۱) ماورای قرائات دهگانه است.
 (۲) جاری مجرای اخبار آحاد است.
 (۳) قرائت به آن حرام است.
 (۴) در حکم منسوخات است.
- ۷۰- کدام گزینه درباره «أعلى مراتب حصر» درست است؟
 (۱) ما تصدّر بآنما
 (۲) ما اشتمل علی نفی و استثناء
 (۳) ما وقع فيه تقدیم المعمول علی العامل
 (۴) ما اشتمل علی ضمیر الفصل بین المبتدأ والخبر
- ۷۱- مطابق قول اصح، کدام یک در مورد رابطه «حد و محدود» درست است؟
 (۱) حد در صورتی که در عالم خارج منطبق بر محدود باشد مترادف محدود است و گرنه نیست.
 (۲) حد چون محدود را تبیین می‌نماید پس مترادف محدود است.
 (۳) حد و محدود از جمله مترادفات نیستند بلکه متغایرند.
 (۴) حد اگر منطقی باشد مترادف محدود است و الا نیست.

- ۷۲- کدام گزینه درباره «موضوع له اسم الجنس» درست است؟
 (۱) اجماعاً معنای ذهنی است.
 (۲) بالاتفاق معنای خارجی است.
 (۳) به اتفاق اصولیان اصل معنا است با قطع نظر از معنای خارجی و ذهنی.
 (۴) به عقیده بعضی معنای خارجی است و به عقیده بعضی دیگر معنای ذهنی.
- ۷۳- کدام گزاره درباره اولویت دلالت الفاظ، درست است؟
 (۱) نقل، اولی از اضمار است.
 (۲) اضمار، اولی از مجاز است.
 (۳) اشتراک، اولی از نقل است.
 (۴) تخصیص، اولی از اشتراک است.
- ۷۴- مطابق رأی اصح، لفظی که دارای معانی لغوی، عرفی و شرعی است، اگر در نصوص شرعی استعمال شود، به ترتیب بر کدام معانی باید حمل شود؟
 (۱) شرعی - لغوی - عرفی
 (۲) شرعی - عرفی - لغوی
 (۳) لغوی - عرفی - شرعی
 (۴) عرفی - شرعی - لغوی
- ۷۵- کدام گزینه درباره دلالت امر لفظی بر نهی از ضدّ مأمور به درست است؟
 (۱) نه عیناً و نه تضمناً دلالت ندارد.
 (۲) تضمناً دلالت دارد نه عیناً.
 (۳) عیناً و تضمناً دلالت دارد.
 (۴) عیناً دلالت دارد نه تضمناً.
- ۷۶- صیغه امر در عبارت قرآنی ﴿قُلْ فَاتُوا بِالْتَّوَارَةِ فَاتْلُوهَا إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ﴾ در کدام معنی استعمال شده است؟
 (۱) تعجیز (۲) تکذیب (۳) تعجب (۴) اعتبار
- ۷۷- در مثال: «صَلِّ رَكَعَتَيْنِ صَلِّ الرَكَعَتَيْنِ» وقتی دو صیغه امر با متعلق واحد، متعاقب بوده و قرینه‌ای هم نباشد، افاده چه حکمی می‌کند؟
 (۱) توقف بین تأکید و تأسیس
 (۲) تأکید، به دلیل وجود ال در جمله دوم
 (۳) تأکید به خاطر شک در وجوب نماز دوم
 (۴) تأسیس به دلیل قاعده «التأسیس اولی من التأکید»
- ۷۸- کدام گزینه درباره رابطه مطلق و نکره درست است؟
 (۱) مطلق و نکره از هر حیث مساوی هستند و وجه افتراق ندارند.
 (۲) مطلق ماهیت بلاکید است و نکره ماهیت به قید وحدت شائعه.
 (۳) مطلق و نکره از هر حیث متباین هستند و قدر مشترک ندارند.
 (۴) مطلق ماهیت توأم با اراده جزئی از جزئیات است و نکره ماهیت به قید وحدت.
- ۷۹- مطابق رأی جمهور اصولیان، تمسک به عام قبل از جستجوی مخصص «در زمان پیامبر (ص)» و «پس از فوت ایشان» به ترتیب چه حکمی دارد؟
 (۱) حرام - واجب (۲) واجب - مباح (۳) مباح - واجب (۴) واجب - واجب
- ۸۰- اصح اقوال اصولیان شافعیه درباره تأخیر بیان تا وقت ادای تکلیف، کدام است؟
 (۱) جایز است و واقع هم شده است.
 (۲) نه جایز است و نه واقع شده است.
 (۳) جایز است ولی واقع نشده است.
 (۴) توقف در مسئله به دلیل توازن ادله
- ۸۱- کدام مورد درباره نسخ «منطوق عبارت» و «مفهوم موافق» آن درست است؟
 (۱) تنها نسخ منطوق با بقای مفهوم جایز است.
 (۲) تنها نسخ مفهوم با بقای منطوق جایز است.
 (۳) نسخ یکی با بقای دیگری جایز نیست.
 (۴) نسخ یکی با بقای دیگری جایز است.

- ۸۲- در تعارض قول و فعل نبوی در فرضی که تقدّم و تأخّر آن‌ها معلوم نباشد، اصح اقوال کدام است؟
 (۱) در هر حال به دلیل جهل به متأخّر، توقف می‌کنیم.
 (۲) در هر حال به دلیل قوّت دلالت قول، به قول عمل می‌کنیم.
 (۳) نسبت به پیامبر (ص) توقف و نسبت به امت به قول عمل می‌شود.
 (۴) نسبت به امت، توقف و نسبت به پیامبر (ص) به قول عمل می‌شود.
- ۸۳- مطابق رأی راجح شافعیه اگر صفت فعل پیامبر (ص) مجهول باشد، چه امری از آن استنباط می‌شود؟
 (۱) ندب (۲) وجوب (۳) توقف (۴) اباحه
- ۸۴- کدام گزینه درباره خبری که موهیم امر باطلی باشد درست است؟
 (۱) در هر حال قطعاً کاذب است.
 (۲) در هر حال احتمالاً کاذب است.
 (۳) اگر قابل تأویل نباشد قطعاً کاذب است.
 (۴) اگر قابل تأویل نباشد احتمالاً کاذب است.
- ۸۵- حکم اشتراط «اسلام راوی» و «عدم احتوای بلد» در خبر متواتر به ترتیب چگونه است؟
 (۱) اشتراط - اشتراط (۲) عدم اشتراط - اشتراط
 (۳) اشتراط - عدم اشتراط (۴) عدم اشتراط - عدم اشتراط
- ۸۶- مطابق رأی صحیح، کدام گزاره درباره «اجماع» درست است؟
 (۱) اجماع به دلیل منشأ آن (اجتهاد ظنی)، همواره حجتی ظنی است.
 (۲) اگر تعداد مجمعین به حد تواتر هم نرسد، اجماع، حجتی قطعی است.
 (۳) اگر مستند اجماع، دلیلی قطعی باشد، حجتی قطعی و گرنه ظنی است.
 (۴) اگر تعداد مجمعین به حد تواتر نرسد، اجماع حجتی ظنی و گرنه قطعی است.
- ۸۷- قول صحیح درباره اجماع منقول بالاحاد، کدام است؟
 (۱) حجت است مطلقاً.
 (۲) حجت نیست مطلقاً.
 (۳) اگر دلیل معارض نداشته باشد حجت است.
 (۴) اگر با ظواهر نصوص موافق باشد حجت است.
- ۸۸- آیا نصّ بر علت حکم توسط شارع، امر به قیاس محسوب می‌شود؟
 (۱) اگر حکم، امر به عملی باشد، ذکر علت، امر به قیاس محسوب می‌شود.
 (۲) اگر حکم، نهی از عمل باشد، ذکر علت، امر به قیاس محسوب می‌شود.
 (۳) خیر مطلقاً.
 (۴) بلی مطلقاً.
- ۸۹- حداقل تعداد افراد اثبات‌کننده جرح و تعدیل به ترتیب کدام است؟
 (۱) دو نفر - دو نفر (۲) دو نفر - یک نفر
 (۳) یک نفر - دو نفر (۴) یک نفر - یک نفر
- ۹۰- عبارت «هو المتبحر المتمکن من ترجیح قول علی آخر» بر کدام مورد صادق است؟
 (۱) مجتهد المطلق (۲) مجتهد الفتیا (۳) مقلّد فی المذهب (۴) مجتهد المذهب

